

کاهش آب رودخانه ارس / دلیل شکایت نکردن ایران از ترکیه چیست؟

متخصص آگروتکنولوژی و زراعت و از مدیران سابق مجتمع های کشت و صنعت کشور گفت: دلیل اینکه چرا نمی‌توانیم از ترکیه شکایت بکنیم، این است که در سال ۱۹۹۷ در سازمان ملل متحد، کنوانسیون بین‌المللی حقوق بهره‌برداری از آبراه‌های غیر مقاصد کشتیرانی با ۱۰۳ رای تصویب شده و ترکیه این کنوانسیون را امضاء نکرده است.

به گزارش آران نیوز، موضوع حقابه ارس در کمیسیون کشاورزی، صنایع غذایی، آب و محیط زیست اتاق تیریز بررسی شد. آقاخان بهزاد، متخصص آگروتکنولوژی و زراعت و از مدیران سابق مجتمع های کشت و صنعت کشور در جلسه کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی تیریز در خصوص حق آبه ارس اظهار داشت: در سال ۱۳۷۹، آورد آب رودخانه ارس، ۸ میلیارد متر مکعب بود که در سال ۱۳۹۱، این رقم به ۵ میلیارد متر مکعب کاهش یافت و امروز، آورد رودخانه ارس، میزان ۲.۷ میلیارد متر مکعب است. وی ادامه داد: حاشیه رودخانه از دم قشلاقی ماکو تا تازه کند پارس آباد در وضعیت بحرانی قرار دارد که یک عامل کاهش آب آن، بین المللی و از طرف ترکیه با احداث سد هایی در استان قارص (کاراکورت) بوده که در سال ۲۰۲۰ با حجم ۱.۷ میلیارد متر مکعب آبیگیری شده است. بهزاد افزود: در صورتی که دو سد دیگر این منطقه با نام های توزلوجا و سویله مز ترکیه آبیگیری شود، هیچ آوردی از شاخه بین گول داغ ترکیه به ایران نخواهد آمد و آورد آب تنها از آریپاجایی ارمنستان خواهد بود و دلیل اینکه چرا نمی‌توانیم از ترکیه شکایت بکنیم این است که در سال ۱۹۹۷ در سازمان ملل متحد، کنوانسیون بین المللی حقوق بهره برداری از آبراه های غیر مقاصد کشتیرانی با ۱۰۳ رای تصویب شده و ترکیه این کنوانسیون را امضاء نکرده است. وی گفت: علت اینکه ایران نمی‌تواند از ترکیه شکایت کند، این است که ایران عضو این کنوانسیون بین المللی نیست و از اتاق بازرگانی درخواست داریم که از مراجع ملی پیگیری ها و درخواست های لازم را جهت عضویت کشور در این کنوانسیون بعمل آورد تا امکان شکایت از ترکیه میسر و ممکن شود و مشکل ایران با ترکیه در مورد حقابه ارس، از طریق مذاکره قابل حل نیست. بهزاد یادآور شد: علت اینکه چرا ایران در این کنوانسیون عضو نمی‌شود به این مربوط می‌شود که یکی از بندهای مهم کنوانسیون مذکور این است که کشورهای بالادست نباید با احداث سد و تاسیسات برداشت ایجاد بکنند تا پایین دست خسارت جدی نبیند و در زمان تصویب کنوانسیون، ایران به عنوان بالادست رودهای دجله و فرات (برخی رودهای تغذیه کننده این دو رود در ایران قرار دارد) عضو این کنوانسیون نشد. وی ادامه داد: در سال ۱۳۴۸ و ۱۳۵۱ پروتکلی بین شوروی و ایران در مورد تعیین میزان حقابه ارس امضاء شده و بر اساس حقابه کشور، برای پارس آباد، ۱.۱۳۰ میلیارد متر مکعب آب شرب و کشاورزی، برای استان آذربایجان شرقی ۱۶۵ میلیون متر مکعب و برای استان آذربایجان غربی ۱۷۶ میلیون متر مکعب حق آبه از ارس تعیین شد و الان با تقلیل آورد رود ارس که مواجه هستیم. حقابه جدید ایجاد شده است به نحوی که ۲.۷ میلیارد متر مکعب آب داریم که ۱.۱ میلیارد متر مکعب آن محیط زیست رودخانه ارس است. متخصص آگروتکنولوژی متذکر شد: تنها ۱.۶ میلیارد متر مکعب برای مصرف باقی می‌ماند که نصف آن مال ما و نصف دیگر متعلق به جمهوری آذربایجان است و در حقیقت از آب ارس، برای ۳ استان، ۸۰۰ میلیون متر مکعب آب داریم که باید در این موضوع مذاکره و بحث بکنیم و از اتاق بازرگانی تیریز درخواست داریم با توجه به جایگاه تشکلی خود، پیگیری و اقدامات لازم را برای عدم توسعه اراضی آبی کشاورزی و عدم تغییر اراضی دیمی به آبی را انجام دهد. بهزاد تصریح کرد: با توجه به مشکل آلودگی آب ارس و بالا رفتن PH و غلظت املاح و افزایش تعداد دفعات آبیاری بالا و خسارت و افت محصولات کشاورزی حوزه ارس از کمیسیون کشاورزی اتاق تیریز درخواست داریم این موضوع را در دستور کار خود قرار دهد و از شرکت آب منطقه ای درخواست شود که منشاء آلودگی آب ارس را برای بهره برداران مشخص کند تا نسبت به جلوگیری از آلودگی از منشاء آلودگی اقدام شود. مطابق قانون توزیع عادلانه آب، امور آب موظف به ارائه منشاء آلودگی نیست.

منبع: آناج